

Länsstyrelsen i Västmanlands län
Sammanfattning av inventering av naturolyckor

Arboga kommun

Juni 2016

Foto: Arboga kommun

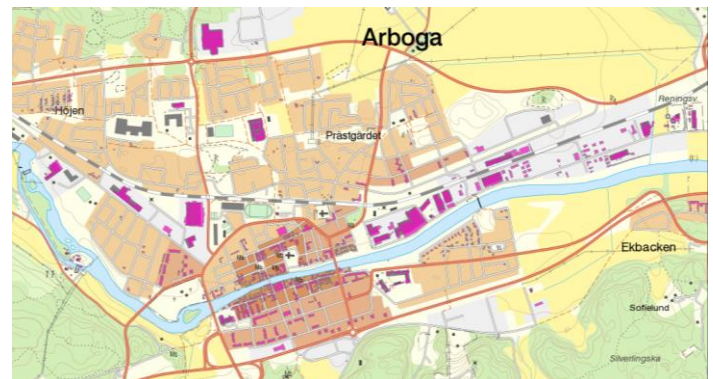
Som ett led i Länsstyrelsens pågående klimatanpassningsarbete har sårbarhet mot olika typer av naturolyckor för samhällsviktiga objekt sammanställts. Detta har gjorts genom att identifiera de byggnader, vägar, vattenskyddsområden och andra viktiga objekt som anses vara speciellt utsatta för naturolyckor i form av översvämning från vattendrag och Mälaren, skyfall, ras, skred och erosion. Detta faktablad syftar till att ge en introduktion till Arboga kommuns sårbarhet mot olika naturolyckor och locka till fördjupning. Underlaget i sin helhet kan ses och laddas ner från Länsstyrelsens hemsida under övriga tjänster – karttjänster www.lansstyrelsen.se/Vastmanland/.

Klimat i förändring

Klimatet håller på att förändras på grund av utsläpp av växthusgaser. Detta förväntas bland annat leda till stigande temperaturer, avsmältning av glaciärer och stigande havsnivåer. I Västmanland förväntas bland annat årsmedeltemperaturen stiga med mellan 3-5 grader och årsmedelnederbörden med 15-20 % under detta sekel. För mer information, se [SMHI 2015].

Byggnader och fastigheter

Merparten av sårbara byggnader i kommunen ligger i Arboga tätort. Översvämning från Arbogaån utgör det största hotet mot byggnader belägna nära ån, bland annat delar av Arboga centrum samt industrifastigheter längs med järnvägen. Byggnader med ett taxerat byggnadsvärde på 203 mkr hotas av ett 100-årsflöde, respektive 350 mkr vid ett så kallat BHF (Beräknat Högsta Flöde), i Arbogaån. En del byggnader ligger även i instängda områden och kan därför vara mer sårbara för översvämning till följd av skyfall.

Figur 1: Exempel på sårbara byggnader (lila)

Infrastruktur

Mälarbanan, som visas i kartbilden på nästa sida, går genom Arboga och har identifierats som sårbar mot ras, skred och översvämning från Arbogaån. Delar av järnvägen ligger inom instängda områden och korsar naturliga avrinningsstråk, och kan därför vara sårbar för kraftiga skyfall. I princip samtliga riksvägar och länsvägar inom Arboga kommun har delar som är sårbara för naturolyckor. Detta gäller framför allt ras och skred, samt översvämning av Arbogaån. Kartbilden nedan visar väg- och järnvägssträckor som identifierats som sårbara. Vägar och järnvägar är uppdelade i segment med längder på upp till ett par kilometer. Det räcker att en liten del av sträckan är

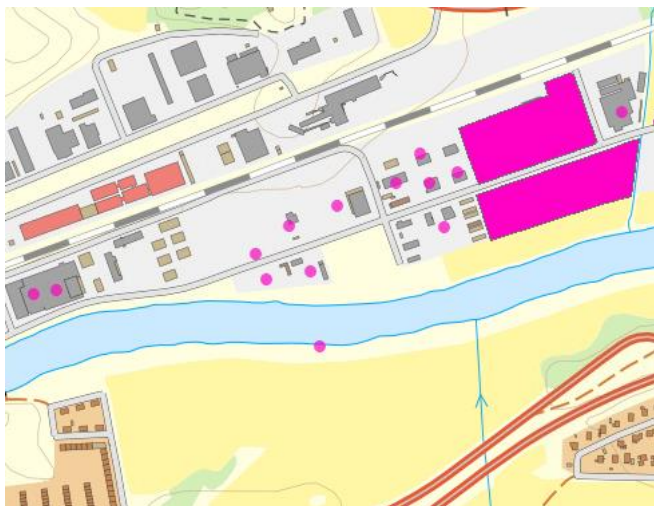
utsatt för en risk för att hela segmentet identifieras som sårbart.

Figur 2: Exempel på sårbara järnvägs- och vägsträckor (lila)

Miljöfarlig verksamhet

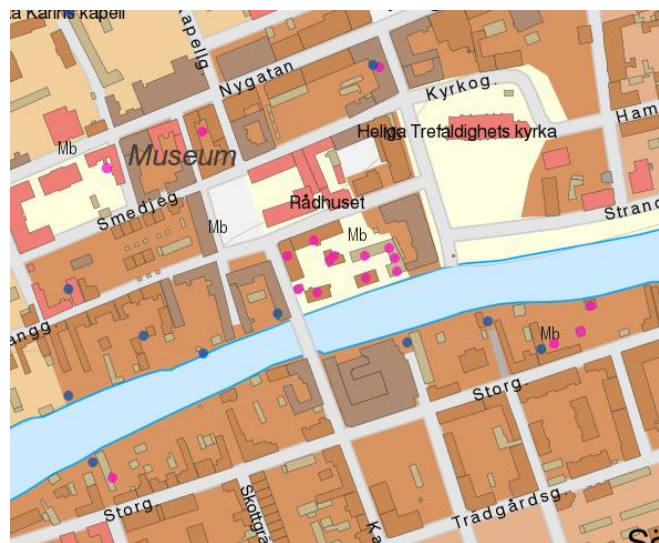
Pågående miljöfarliga verksamheter som identifierats ligger samtliga i Arboga tätort och markeras med tillhörande fastighet. Totalt har sex stycken verksamheter identifierats som sårbara för naturolyckor. Dessa industriområden ligger invid Arbogaån och är därför framför allt sårbara för översvämning från Arbogaån. Merparten av de potentiellt förorenade områden som har identifierats av Länsstyrelsen ligger likt de pågående miljöfarliga verksamheterna längs med, eller i närheten av, Arbogaån och markeras med punkter. Höga flöden i Arbogaån utgör därmed det största hotet mot dessa områden. Kartbilden nedanför visar några identifierade miljöfarliga verksamheter och potentiellt förorenade områden vid Arbogas industriområde som är riskexponerade.

Figur 3: Exempel på sårbara miljöfarliga verksamheter (lila)

Kulturmiljö

Inom kategorin kulturmiljö har byggnadsminnen och fornlämningar analyserats. Merparten av byggnadsminnena utgörs av äldre byggnader i Arbogas stadskärna och är främst sårbara för översvämning från Arbogaån samt skyfall. Sårbara fornlämningar är betydligt mer spridda över kommunen och har identifierats som sårbara för översvämning, skyfall såväl som ras, skred och erosion. Kartbilden nedan visar ett exempel från Arboga centrum, där både flertalet byggnadsminnen (markerade med lila) och fornlämningar (markerade med blått) har identifierats som riskexponerade.

Figur 4: Exempel på sårbara byggnadsminnen (lila) och fornlämningar (blå)

Vattenskyddsområden

Inom Arboga kommun har Frösshammarsöns vattenskyddsområde invid Hjälmaren, som används som råvattentäkt, identifierats ligga i ett erosionskänsligt område. Kartbilden nedan visar detta vattenskyddsområde.

Figur 5: Exempel på ett sårbart vattenskyddsområde